

An Dương Vương

và

Mị Châu - Trọng Thủy

1. Giới thiệu chung

Truyện thuyết

Truyện kể dân gian về các sự kiện và nhân vật lịch sử có thêm các yếu tố hoang đường, phản ánh quan điểm, thái độ, tình cảm của nhân dân về các sự kiện và nhân vật lịch sử.

Khái niệm

Bổ cục

Phần 1

Kể chuyện An Dương Vương xây thành dựng nước, chế nỏ dựng nước.

Phần 2

Kể về bi kịch tình yêu của Mị Châu - Trọng Thủy gắn với thất bại của nước Âu Lạc.

1. Vai trò của An Dương Vương trong sự nghiệp giữ nước

- Dời đô về vùng đồng bằng để *phát triển sản xuất, mở rộng lưu thông.*
- Xây thành chế tạo vũ khí *thể hiện tinh thần cảnh giác, sẵn sàng chống giặc giữ nước.*
- Đón cụ già vào điện hỏi kế xây thành, ra cửa Đông đợi sứ Thanh Giang, nghe lời Rùa vàng để diệt trừ yêu quái ... *thể hiện thái độ trân trọng hiền tài trong việc xây dựng và bảo vệ đất nước.*

-> Truyền thuyết phản ánh những sự kiện lịch sử bằng các chi tiết kì ảo, nhằm khẳng định và ngợi ca việc làm của An Dương Vương được lòng trời, hợp lòng dân, nhấn mạnh tính chính nghĩa của công cuộc dựng nước và cứu nước.

2. Bi kịch nước mất – nhà tan

Bi kịch nước mất

Hai cha con An Dương Vương vì chủ quan, mất cảnh giác đã trực tiếp làm tiêu vong sự nghiệp của mình và đưa Âu Lạc đến con đường diệt vong.

Bi kịch tình yêu của My Châu - Trọng Thuỷ

Trong âm mưu xâm lược Âu Lạc, Trọng Thuỷ vừa là thủ phạm trực tiếp gây ra bi kịch cho Âu Lạc, vừa là nạn nhân của chính mình.
-> *Kết thúc bi thảm của mối tình mang ý nghĩa tố cáo chiến tranh.*

3. Thái độ của nhân dân về các nhân vật lịch sử

a. An Dương Vương

Vẫn là người anh hùng, ra đi trong sự thương tiếc và ngưỡng mộ của nhân dân.

b. Mỵ Châu

- Thần Kim Quy kết tội Mỵ Châu là giặc và vua cha tuốt kiếm chém chết nàng:

- Lời kết tội đánh thép của công lý, của nhân dân về hành động vô tình phản quốc.
- Nhà vua đứng về phía công lý và quyền lợi dân tộc để kết án con mình.
- Sự tỉnh ngộ muộn màng của một vị vua.

-> Tác giả dân gian đã tuyên đọc và thi hành bản án của lịch sử. Cách kết thúc này xuất phát từ truyền thống yêu nước của người Việt cổ.

- Hình thức hoá thân: thể hiện sự bao dung, niềm cảm thông của nhân dân với sự trong trắng, thơ ngây của Mỵ Châu khi phạm tội một cách vô tình.

-> Bài học lịch sử cho trai gái nước Việt muôn đời sau: phải biết giải quyết mối quan hệ giữa việc nhà với việc nước, giữa cái riêng với cái chung.

c. Trọng Thủy

- Cái chết là cái giá phải trả của tên gián điệp, cũng là cách giải quyết mâu thuẫn trong bế tắc.
- Việc nhân dân thờ cúng: tha thứ cho người biết lỗi - một nạn nhân của chiến tranh xâm lược.

4. Nghệ thuật

Yếu tố hoang đường được lồng trong những sự kiện lịch sử.

5. Ý nghĩa tác phẩm

Bài học lịch sử về trách nhiệm giữ nước, ý thức đề cao cảnh giác với âm mưu của kẻ thù xâm lược.

III. Luyện tập

Bài tập 1

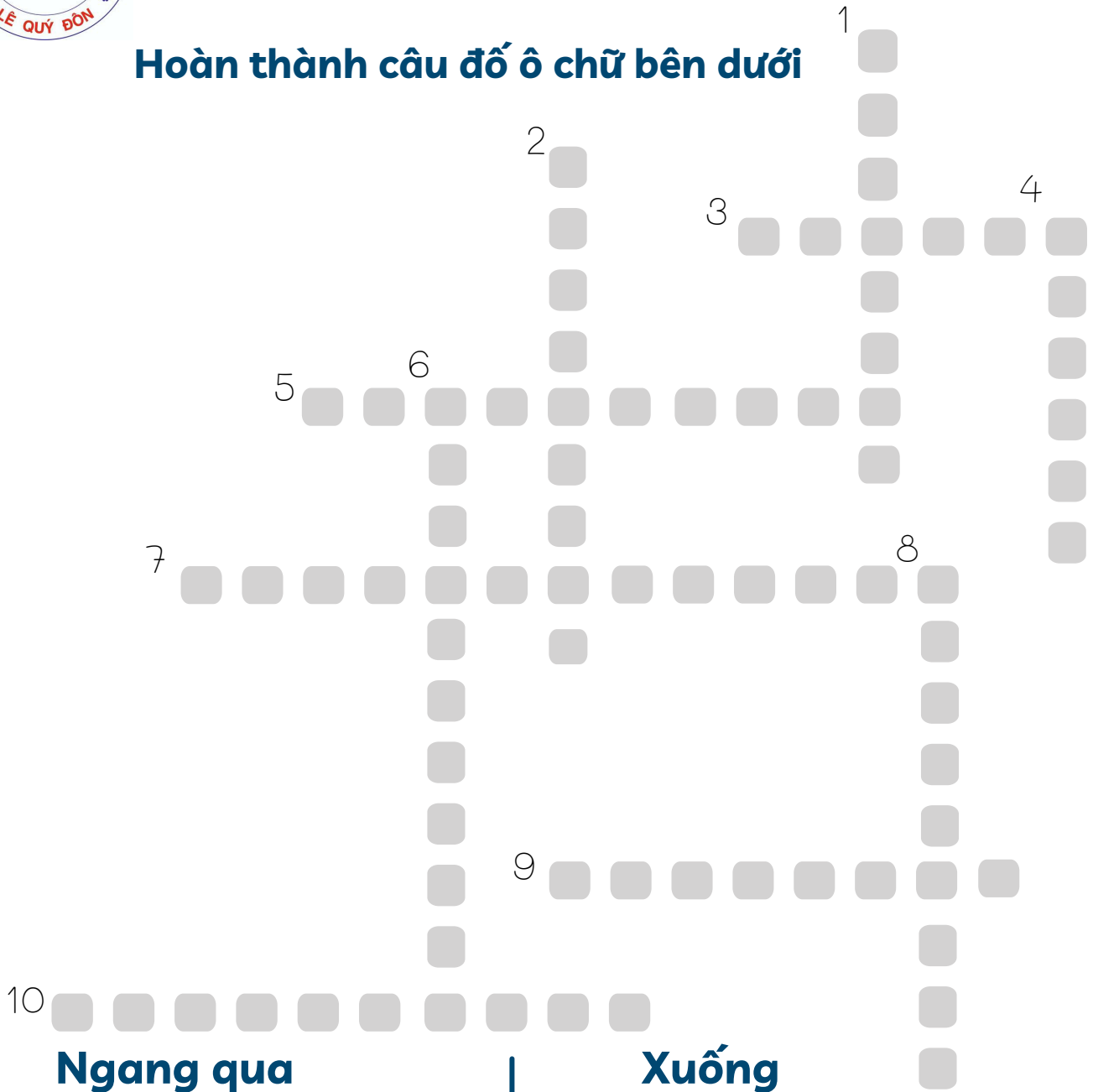
Sơ đồ hoá nhân vật An Dương Vương qua hai giai đoạn dựng nước và mất nước (có thể vẽ thêm hình ảnh cho sinh động).

Bài tập 2: Trò chơi ô chữ

Tên: _____

Hoàn thành câu đố ô chữ bên dưới

Ngang qua

Xuống

3. Quốc hiệu của nước ta vào thời ADV?
5. Thần Kim Quy cầm cờ rẽ nước ADV xuống biển có nghĩa là gì?
7. Một trong những nguyên nhân ADV để Âu Lạc diệt vong?
9. ADV giúp người dân xây gì?
10. Trọng Thủy theo dấu vết gì để đuổi theo cha con ADV?

1. ADV cho Trọng Thủy ở rể thể hiện trạng thái gì?
2. Tên của công trình mà ADV đã xây dựng?
4. Tính cách của Mị Châu đã biến cô thành kẻ có tội với đất nước?
6. Thái độ của nhân dân đối với ADV?
8. Trước khi chết, Mị Châu nguyện biến thành vật gì để rửa sạch mối oan?